

Vragen door de leden der Kamer gesteld overeenkomstig artikel 140 van het Reglement van Orde, en de daarop door de regering schriftelijk gegeven antwoorden

8

Vragen van de leden **Jurgens** (PvdA) en **Van der Linden** (CDA) aan de minister van Buitenlandse Zaken. (Ingezonden 14 juli 2000)

1

Is de regering – nu de Parlementaire Assemblée van de Raad van Europa op 28 juni in een nieuwe Resolutie (1221 (2000) haar Aanbevelingen nrs. 1444 en 1456 van januari en april 2000 inzake het Russisch optreden in Tsjetsjenië heeft bevestigd en versterkt – thans bereid in het Comité van Ministers van de Raad van Europa en in het vooroverleg daarover van de EU-lidstaten het standpunt in te nemen en te verdedigen dat de Aanbevelingen 1444 en 1456 – aangenomen als zij zijn door een overgrote meerderheid van de leden van de Assemblée (die tevens lid zijn van de parlementen van de lidstaten van de Raad van Europa) – door het Comité van Ministers van de Raad van Europa behoren te worden uitgevoerd?

2

Deelt de regering in dit verband thans de mening van leden uit de Eerste en de Tweede kamer der Staten-Generaal in de Assemblée dat de Resolutie van 28 juni (1221), evenals de Aanbeveling van 6 april (1456), niet voorstelt om Rusland nu als lid van de Raad van Europa te schorsen – zoals de minister van Buitenlandse Zaken in het openbaar heeft verklaard na aanneming in de

Tweede Kamer van de motie Timmermans c.s. op 10 mei 2000, maar dat in die Aanbeveling en in die Resolutie wordt gesteld dat Ruslands lidmaatschap voorwerp moet zijn van voortgaande bezinning in het Comité van Ministers («to keep under review the eligibility for continued membership»).

3

Kan de regering zich vinden in de maatregelen die wel worden voorgesteld, waaronder het gebruik maken van art. 33 van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden, hetgeen betekent het indienen van een statenklacht tegen Rusland bij het Straatsburgse hof wegens schending van mensenrechten in Tsjetsjenië?

Antwoord

Antwoord van minister **Van Aartsen** (Buitenlandse Zaken). (Ontvangen 22 augustus 2000)

1 en 3

Het Comité van Ministers van de Raad van Europa heeft op 27 juni jl. overeenstemming bereikt over een uitvoerig antwoord op de aanbevelingen 1444 en 1456 van de Parlementaire Assemblée¹. In de brief houdt het Comité van Ministers met name op Nederlands aandringen het instrument van schorsing «boven de markt» door de noodzaak tot verdere concrete vooruitgang ten aanzien van de situatie in Tsjetsjenië expliciet te vermelden (paragrafen 42–45). De

mogelijkheid tot het indienen van een statenklacht blijft in ieder geval bestaan, aangezien zulks niet afhankelijk is van een akkoord in het Comité van Ministers. In Straatsburg heeft Nederland voortdurend gesteld niet alleen woorden maar ook daden te willen zien van Russische zijde. In afwachting daarvan dient de druk op de Russische Federatie om te komen tot een politieke dialoog, een staakt-het-vuren, een onafhankelijk onderzoek naar de mensenrechtenschendingen en de terugkeer van de OVSE-Assistance Group, gehandhaafd te blijven.

2

Neen. De aanbeveling van de Parlementaire Assemblée 1456 stelt in paragraaf 24 ii in heldere bewoordingen «should substantial, accelerating and demonstrable progress not be made immediately in respect of the requirements set out in paragraph 19, initiate without delay, in accordance with Article 8 of the Statute, the procedure for the suspension of Russia from its rights of representation in the Council of Europe». De motie Timmermans c.s. gaat er eveneens vanuit dat aanbeveling 1456 pleit voor schorsing van Rusland hetgeen blijkt uit de derde paragraaf: «Overwegende, dat de Parlementaire Assemblée het Comité van Ministers heeft opgeroepen de procedure voor schorsing van Rusland krachtens Artikel 8 van het Statuut van de Raad van Europa in gang te zetten indien geen substantiële en aantoonbare

voortgang wordt geboekt;». Tijdens het Algemeen Overleg gaven de Leden naar mijn mening duidelijk te kennen dat hiervan in hun ogen geen sprake was. Dit blijkt ook uit de bewoordingen in de operationele paragraaf («Spreekt uit dat, indien niet onomstotelijk kan worden vastgesteld dat er waarneembare verbeteringen in de mensenrechtensituatie zijn opgetreden de regering in het Comité van Ministers van de Raad van Europa dient te bevorderen dat de aanbevelingen van de Parlementaire Assemblee worden overgenomen,») alsmede uit de mondelinge interventies van de heren Timmermans en Verhagen en mevrouw Karimi tijdens het Algemeen Overleg van 10 mei. Aangezien het onmogelijk was gebleken om de Kamer er in het AO en het daaropvolgende plenaire debat van te overtuigen dat er sprake was van waarneembare voortgang in de Russische opstelling kon de motie moeilijk anders worden uitgelegd dan als een oproep om in Straatsburg in de bijeenkomst van het Comité van Ministers op 11 mei te pleiten voor schorsing van Rusland.

¹ Dit stuk is ter inzage gelegd op het centraal informatiepunt onder griffiennr. 125918.